

Jaarverslag 2023
STOAG Spijkenisse

Montessorischool
Spijkenisse

Inhoud

Inleiding	3
1. Het schoolbestuur	4
1.1 Missie, visie en kernactiviteiten	4
1.2 Juridische structuur	5
1.3 Organisatiestructuur	5
1.4 Governance	5
1.5 Medezeggenschap.....	6
1.6 Toegankelijkheid en toelating	7
1.7 Klachtenbehandeling.....	7
1.8 Horizontale dialoog	7
1.9 Verbonden partijen en samenwerking.....	7
2. Verantwoording van het beleid.....	8
2.1 Onderwijs en kwaliteit.....	8
2.2 Personeel en professionalisering	15
2.3 Huisvesting en facilitaire zaken	16
2.4 ICT en privacy	17
2.5 Financieel beleid.....	18
3. Verslag intern toezicht	20
4. Verantwoording van de financiën	22
4.1 Algemeen en kengetallen.....	22
4.2 Balans per 31 december 2023	23
4.3 Analyse resultaat 2023	25
5. Continuïteitsparagraaf.....	28
5.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	28
5.2 Ontwikkeling van de meerjarenbalans.....	28
5.3 Ontwikkeling van de meejarenbegroting	29
6. Overige rapportages.....	30
6.1 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem	30
6.2 Risicomanagement en beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	30
7. Financiële positie.....	31
7.1 Normatief eigen vermogen	31
8. Jaarrekening	32

Inleiding

In dit verslag wordt aandacht besteed aan de gang van zaken, het gevoerde beleid en de stand van zaken bij Stichting Bijzondere Scholen voor Onderwijs op Algemene Grondslag Spijkenisse (STOAG) in het jaar 2023.

Onder het bevoegd gezag van de Stichting Bijzondere Scholen voor Onderwijs op Algemene Grondslag Spijkenisse, met bevoegd gezag nummer 40753, valt de Montessorischool Spijkenisse met brinnummer 23UN.

Het bestuursverslag schetst een zo volledig mogelijk beeld van de gang van zaken gedurende 2023 en beschrijft alle daarbij van invloed zijnde interne en externe ontwikkelingen. In hoofdstuk 1 wordt een profielschets van het schoolbestuur gegeven. In hoofdstuk 2 wordt het beleid verantwoord op de verschillende beleidsterreinen. In hoofdstuk 3 is het verslag van het intern toezichtorgaan opgenomen en in hoofdstuk 4 vindt de verantwoording van de financiën plaats.

Tot slot is in hoofdstuk 5 de jaarrekening opgenomen. De jaarrekening bestaat uit de balans, de staat van baten en lasten, beide met toelichting, het kasstroomoverzicht en de overige gegevens, inclusief de vermelding van belangrijke gebeurtenissen na de balansdatum en de niet in de balans opgenomen zaken. Vervolgens is aan de jaarrekening nog toegevoegd opgave van verbonden partijen en opgave ingevolge de Wet Normering Topinkomens.

De in dit verslag opgenomen jaarrekening 2023 van de Stichting Bijzondere Scholen voor Onderwijs op Algemene Grondslag Spijkenisse is opgesteld door Dyade Onderwijsbedrijfsvoering B.V. Deze jaarrekening is gecontroleerd door Van Ree Accountants.

Het bestuursverslag vormt samen met de jaarrekening het jaarverslag van het schoolbestuur.

1. Het schoolbestuur

1.1 Missie, visie en kernactiviteiten

De Montessorischool Spijkenisse is een neutraal bijzondere basisschool, waar de uitgangspunten van Maria Montessori de basis vormen. Het onderwijs op onze school is gericht op het optimaliseren van de individuele ontwikkeling van het kind. Doel hierbij is het kind een persoonlijke, creatieve, onafhankelijke en verantwoordelijke rol in de samenleving van nu en morgen te laten vervullen

Kernpunten van de filosofie

Maria Montessori ging ervan uit dat een kind van nature actief, leergierig en nieuwsgierig is. Het wil zijn omgeving graag leren kennen. De ontwikkeling van een kind staat in voortdurende wisselwerking met die omgeving. Volgens Maria Montessori verloopt de ontwikkeling van het kind volgens een vast en biologisch patroon. Het kruipt eerst voor het loopt, het brabbelt eerst voor het spreekt. De taak van de opvoeder is deze wetmatige ontwikkeling te observeren en te begeleiden indien dit nodig is. Ieder kind is een individu met een eigen aanleg en een eigen karakter, met als gevolg dat ieder kind de verschillende fasen van de ontwikkeling in eigen tempo doorloopt. Kinderen verschillen wezenlijk van volwassenen. Zij hebben hun eigen behoeften en activiteiten.

Gevoelige periode

Kenmerkend daarbij is wat Maria Montessori 'de gevoelige periode' noemt. Kinderen hebben in deze periode een grote ontvankelijkheid voor speciale onderwerpen of activiteiten. In deze periode kan een kind een maximum aan aandacht en inspanning opbrengen om bepaalde vaardigheden te leren. Wat een kind moeiteloos leert tijdens een gevoelige periode, kost in een andere ontwikkelingsfase vaak veel moeite en inspanning. Het montessorionderwijs is bij uitstek ontworpen om kinderen hun eigen mogelijkheden en hun eigen tempo te leren ontdekken en ontplooien. Er ligt een sterke nadruk op de ontwikkeling naar zelfstandigheid van de kinderen.

Zelfstandigheid

Montessori was van mening dat aan alle energie van het groot worden een onbewuste doelgerichtheid ten grondslag ligt: het kind wil groot worden. De uitspraak 'Help mij het zelf te doen' bevat dan ook de kern van het montessorionderwijs en de montessoriovoeding. Zich bevrijden uit een toestand van afhankelijkheid en steeds zelfstandiger worden is voor elk kind een levenstaak van de eerste orde. Het proces van 'groot' worden moet het kind zelf volbrengen; niemand kan dat voor hem doen. Daarom is het volgens Montessori zo belangrijk dat het kind de vrijheid krijgt om zijn omgeving te ontdekken en de dingen zélf te doen die het zélf ook kan. Het kind heeft daarbij de hulp van de volwassenen in zijn/haar omgeving nodig.

Vrijheid

Volwassenen kunnen het kind helpen door goed te kijken naar het kind; goed te kijken naar wat het onderneemt en waar het behoefte aan heeft. Zij kunnen het kind hulp bieden door goede voorwaarden voor ontwikkeling te scheppen. Montessori vindt het van belang dat de volwassenen in dit geheel oog krijgen voor de eigenheid van het kind, om het kind behoedzaam en liefdevol op weg te kunnen helpen naar een volledige ontplooiing van de persoonlijkheid. Zij vervatte de taak van de volwassene in de volgende woorden: 'prikkel tot leven, maar vrij laten in ontwikkeling'.

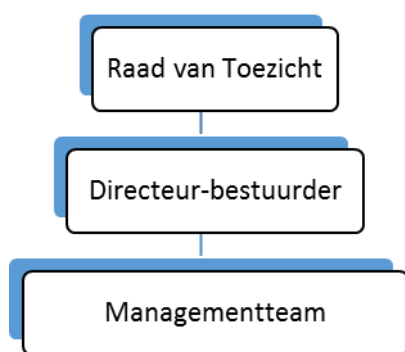
1.2 Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een stichting. Stichting Bijzondere Scholen voor Onderwijs op Algemene Grondslag is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder KvK-nummer 41135124.

Er heeft in 2023 geen wijziging in de juridische structuur plaatsgevonden.

1.3 Organisatiestructuur

De Montessorischool Spijkenisse is een éénpitter en valt onder het bestuur van de Stichting Bijzondere Scholen voor Onderwijs op Algemene Grondslag, het bevoegd gezag. De Raad van Toezicht heeft een directeur-bestuurder aangesteld die in haar werkzaamheden wordt ondersteund door een managementteam. Dit team is verantwoordelijk voor de organisatie binnen de school. Het team bestaat uit bouwcoördinatoren en intern begeleiders. Zie schema hierna voor de organisatiestructuur.

In 2022 hebben geen wijzigingen in de organisatiestructuur plaatsgevonden.

1.4 Governance

Good governance betekent dat de organisatie behoorlijk wordt bestuurd. Kernthema's van goed onderwijsbestuur zijn sturen, beheersen, toezicht houden en verantwoording afleggen. De maatstaven voor goed onderwijsbestuur zijn vastgelegd in de Code goed bestuur van de PO-Raad.

Op het gebied van governance zijn er bij de Stichting Bijzondere Scholen voor Onderwijs op Algemene Grondslag geen bijzondere ontwikkelingen geweest in 2023.

1.4.1 Code goed bestuur

Het bestuur heeft de Code goed bestuur van de PO-Raad vastgesteld en er zijn geen afwijkingen van die code.

1.4.2 Scheiding bestuur en toezicht

Binnen de stichting wordt de functiescheiding tussen bestuur en intern toezicht geregeld door onderbrenging van de functies van bestuur en intern toezicht in twee verschillende organen van het bevoegd gezag. Er is gekozen voor een organieke scheiding tussen besturen en toezicht houden (two tiermodel) waarbij:

- de functie van bestuur ligt bij de directeur-bestuurder;
- de functie van intern toezicht ligt bij de raad van toezicht.

1.4.3 Bestuurssamenstelling

Mevrouw José de Jong is gedurende 2023 directeur-bestuurder van Stichting Bijzondere Scholen voor Onderwijs op Algemene Grondslag.

De Raad van Toezicht is ultimo 2023 als volgt samengesteld:

Naam	Functie	Hoofdfunctie	
Mw. Marijke Martinez	Voorzitter	Medewerker SWV RSV Breda	Betaald
Mw. Janneke van Loon	Secretaris	Directeur Instondo	Betaald
Mw. Jorinde Jelles		Onderwijskundig adviseur bij Zien in de Klas	Betaald
Dhr. Sasha Nieuwboer		Docent accountancy aan Hogeschool Rotterdam	Betaald
Dhr. Martijn Koolwijk		Accountmanager bij Jeeves	Betaald

1.4.4 *Bezoldiging bestuurders en toezichhouders*

De directeur-bestuurder is in dienst van Stichting Bijzondere Scholen voor Onderwijs op Algemene Grondslag Spijkenisse is bezoldigd conform de CAO bestuurders primair onderwijs. De leden van de Raad van Toezicht zijn niet in dienst van Stichting Bijzondere Scholen voor Onderwijs op Algemene Grondslag Spijkenisse en ontvangen geen vergoeding.

1.5 Medezeggenschap

De medezeggenschapsraad is een advies- en instemmingsorgaan op school en bestaat uit ouders (de oudergeleding) en leerkrachten (de personeelsgeleding). De MR streeft ernaar de belangen van de kinderen, de leerkrachten en de ouders zo goed mogelijk te behartigen. De raad houdt zich bezig met het beleid van de school en richt zich op organisatorische en onderwijsinhoudelijke zaken. Hierbij valt te denken aan veiligheidsaspecten, de jaarlijkse begroting, het vakantierooster, personeelsaangelegenheden, het formatiebudgetsysteem, nieuwe beleidsvoornemens etc.. Daarnaast bespreekt de MR vragen of visie op zaken en speelt deze door naar directie en/of raad van bestuur wanneer dit nodig is. De vergaderingen vinden vijf keer per jaar plaats en de data worden aan het begin van het schooljaar vastgesteld.

De vergaderingen zijn openbaar en (deels) toegankelijk voor belangstellenden.

Op onze school bestaat de MR uit 6 leden: 3 leerkrachten en 3 ouders. Het team leerkrachten kiest de leden van de personeelsgeleding. De ouders worden gekozen middels verkiezingen en nemen zitting voor een periode van drie jaar. Zij kunnen na drie jaar worden herkozen. Wanneer een lid kenbaar maakt geen zitting meer te zullen nemen in de raad en/of er meerdere kandidaten zijn die zitting willen nemen, of wanneer het (laatste) kind van een lid de school verlaat, zullen er verkiezingen plaatsvinden. Dit gebeurt aan het begin van het schooljaar. De ouders kunnen hun stem uitbrengen op het verkiesbare lid naar hun keuze. Degene met de meeste stemmen zal dan plaatsnemen in de MR.

Door actief te zijn voor de medezeggenschapsraad kan invloed uitgeoefend worden op de gang van zaken op school.

De MR is bevoegd tot het bespreken van alle aangelegenheden die de school betreffen en adviseert de directie op eigen gekozen onderwerpen. Ook kan de directie de MR om advies vragen bij bepaalde onderwerpen. Voor een aantal beleidszaken is instemming van de MR verplicht, bijvoorbeeld voor het schoolplan. Ook kan de MR voorstellen doen aan de directie en de raad van bestuur. De MR heeft dus op een aantal punten instemmingsbevoegdheid. Te denken valt hierbij aan het wijzigen van onderwijskundige doelstellingen van de school en bijvoorbeeld wijzigingen in het schoolreglement. Daarnaast heeft zij een adviesbevoegdheid. Bijvoorbeeld in een wijziging of vaststelling van beleid tot het toelaten van leerlingen of het vaststellen van de vrije dagen. De MR is kortom een orgaan waarin constructief wordt meegedacht over het welzijn van de school.

1.6 Toegankelijkheid en toelating

Alle leerlingen zijn in principe toelaatbaar tot de Montessorischool Spijkenisse. Wanneer voor aanmelding al duidelijk is dat onze school niet de beste plek is voor het kind, dan zullen we in overleg met de ouders en eventueel het samenwerkingsverband, een passende plak op een andere school zoeken.

Leerlingen die later dan groep 1 instromen, komen altijd eerst een dagje kijken op onze school. Vervolgens nemen we contact op met de school van herkomst zodat we een zo compleet mogelijk beeld van de leerling krijgen. We plaatsen leerlingen wanneer we inschatten dat onze school een kansrijke plek is.

Vanaf groep 6 plaatsen we in principe alleen leerlingen die van een andere Montessorischool komen, omdat zij anders zoveel hebben gemist van de basis van het montessorionderwijs, dat onze school niet de meest kansrijke plek is. Voor alle plaatsingen anders dan 4-jarigen geldt dat we dit individueel bekijken.

1.7 Klachtenbehandeling

De school heeft een klachtenprocedure en is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs.

In 2023 heeft het bestuur geen klachten ontvangen.

1.8 Horizontale dialoog

Het bestuur heeft inspraak georganiseerd. Er vindt regelmatig overleg plaats tussen de bestuurder en de medezeggenschapsraad, als ook tussen de toezichthouders en de medezeggenschapsraad.

De directeur-bestuurder is regelmatig bij de vergaderingen van de medezeggenschapsraad aanwezig. Van alle genoemde overlegvormen worden verslagen gemaakt.

De MR bestaat uit 6 leden: 3 leerkrachten en 3 ouders. Het team leerkrachten kiest de leden van de personeelsgeleding. De ouders worden gekozen middels verkiezingen en nemen zitting voor een periode van drie jaar. Zij kunnen na drie jaar worden herkozen. Wanneer een lid kenbaar maakt geen zitting meer te zullen nemen in de raad en/of er meerdere kandidaten zijn die zitting willen nemen, of wanneer het (laatste) kind van een lid de school verlaat, zullen er verkiezingen plaatsvinden. Dit gebeurt aan het begin van het schooljaar. De ouders kunnen hun stem uitbrengen op het verkiesbare lid naar keuze. Degene met de meeste stemmen zal dan plaatsnemen in de MR.

In 2022 heeft een audit van de Nederlandse Montessorivereniging plaatsgevonden. Deze audit heeft geresulteerd in het verlengen van de Montessori erkenning van de school en heeft waardevolle inzichten opgeleverd wat betreft de schoolorganisatie en het onderwijskundige proces.

1.9 Verbonden partijen en samenwerking

Organisatie of groep	Beknopte omschrijving van de vorm van de dialoog of samenwerking
Samenwerkingsverband Onderwijscollectief	Namens het bestuur neemt de directeur van de school deel aan de deelnemersraad.
Gemeente Nissewaard	Overleg over huisvesting en jeugdzorg, LEA.
Netwerk kleine besturen	Overleg over zaken die relevant zijn voor éénpitters.
Nederlandse Montessori Vereniging (NMV)	De school is lid van de NMV die vrijwel alle Nederlandse montessori scholen met elkaar verbindt.
Montessori Movement 010	Nascholingsinstituut.
InHolland, Hogeschool Rotterdam en Thomas More	Lerarenopleidingen basisonderwijs
Vereniging Bijzondere Scholen (VBS)	De school is lid van de VBS. Voor haar leden is VBS belangenbehartiger, helpdesk en verbinder.

2. Verantwoording van het beleid

2.1 Onderwijs en kwaliteit

2.1.1 Algemeen instellingsbeleid

Het algemeen instellingsbeleid is opgenomen in het schoolplan. Elke 4 jaar maken we een schoolplan en afgeleid daarvan maken we jaarplannen. In het schoolplan staan algemene doelen voor de langere termijn, die we vervolgens vertalen naar concrete doelen per jaar. Per jaar spreken we af wat de speerpunten zijn: nieuwe onderdelen in het personeelsbeleid, het evalueren van bestaand beleid, het aanschaffen van nieuwe methodes, het invoeren van een nieuw vak: alles wat het onderwijs, de school, de kinderen, de ouders en het personeel betreft, kunnen onderdeel uitmaken van een jaarplan. Aan het einde van ieder schooljaar evalueren we die plannen. Aan de hand van die evaluatie en van het schoolplan, komen er dan weer nieuwe plannen voor het jaar erna.

We werken altijd volgens de methode: in kaart brengen wat nodig is door onderzoek bij alle betrokkenen en aan de hand van onze gegevens (leerlingvolgsysteem, administratie, enquêtes), bespreken wat de mogelijkheden en behoeften zijn, plannen maken, bespreken en vaststellen, vervolgens de plannen uitvoeren terwijl er regelmatig geëvalueerd wordt, vastleggen wat behouden moet worden en dit regelmatig checken, bespreken; borgen dus. Het is een doorlopend proces zonder echt begin of eind, waarbij veel onderdelen in elkaar grijpen en waarbij niet alles zelf bepaald kan worden: regelgeving vanuit de overheid en de financiële grenzen bepalen ook voor een deel wat er kan.

We proberen in onze school- en jaarplannen het eigen karakter van de school tot uiting te laten komen; aandacht voor ieder kind, op ieder niveau, uitgaande van het kind en zijn keuzes, werkend in een voorbereide omgeving en inspeland op de gevoelige periode, dit alles vanuit onze Montessori visie

2.1.2 Kwaliteit en resultaten

In 2021-2022 is aandacht besteed aan de montessoriaanse werkhouding en aan de basisvaardigheden.

De school zit in een meerjarig traject van herijken van het montessorionderwijs waardoor er steeds meer montessoriaans gewerkt wordt. We merken dat er steeds meer ouders bewust kiezen voor Montessori onderwijs.

Verbeteronderwerpen en beknopte stand van zaken

Kernvakken taal, rekenen, lezen en woordenschat:

- We stellen ons basisaanbod af op de behoefte van de groep.
- We formuleren duidelijke doelen aan de hand van de leerlijnen.
- We vinden het belangrijk dat leerlingen hun opgedane kennis kunnen toepassen in een andere context.
- We zorgen ervoor dat de basisvakken (Taal, rekenen, lezen) goed geïmplementeerd zijn

Kosmisch onderwijs:

- Aandacht voor 21e -eeuwse vaardigheden en burgerschap zit verweven in de werkvormen
- We willen het creatieve en technische aanbod verbinden aan kosmisch onderwijs om het zo in een betekenisvolle context aan te bieden.

ICT:

- ICT vaardigheden worden geïntegreerd aangeboden bij de verschillende vakken.
- De leerlijn ICT staat ingepland
- Medewijsheid wordt geïntegreerd aangeboden in het kader van burgerschap en sociale vaardigheden.

Leerlijnen:

- In alle bouwen worden de leerlijnen gebruikt voor de basisvakken.
- In de onderbouw worden de leerlijnen ingevuld voor alle vakken.
- De leerlijnen worden in alle bouwen allemaal ingevuld.
- Door het gebruik van de leerlijnen sluit de werkwijze van de bouwen op elkaar aan en is zo een ononderbroken ontwikkeling gegarandeerd.
- We werken vanuit het principe van een basisaanbod voor 80% van de leerlingen. Hierop is een groepsplan gemaakt met heldere ontwikkelingsdoelen. Voor de overige 20% zijn aanvullende doelen.

Leerlingbegeleiding:

- In het zorgbeleidsplan staat beschreven hoe we omgaan met leerlingen die zich niet naar verwachting ontwikkelen.
- Bij onze leerlingbegeleiding gaan we uit van wat het kind kan, van eigen keuzes en interesses en proberen we hierop aan te sluiten. We maken kinderen mede- eigenaar van hun eigen leerproces.

Diversen:

- Engels
  - o We hebben een keuze gemaakt voor de werkwijze van Engels
  - o Materialen zijn aangeschaft
  - o Er zijn afspraken gemaakt over de werkwijze
  - o Afspraak Engels volgens montessori-leerlijnen in ParnasSys
  - o We gaan bespreken vanaf wanneer Engels wordt aangeboden
- Ontwikkelen van een groen schoolplein
  - o Het groene schoolplein is in 2022 gerealiseerd
  - o Er zijn afspraken over het gebruik ervan
  - o Het inzetten van het groene schoolplein bij het onderwijsaanbod is in ontwikkeling

Schoolplan 2023-2027

De kernvakken

Het schoolplan staat in het teken van het implementeren van de werkwijzen op de kernvakken: rekenen, taal, spelling, begrijpend lezen. (de basis-/kernvakken). De werkgroepen op deze onderdelen hebben als opdracht een duidelijke manier van werken per bouw te formuleren. Per bouw wordt deze werkwijze geïmplementeerd. De werkwijzen worden aan de hand van de schoolanalyses geëvalueerd en bijgesteld. Waar nodig huren we scholing of ondersteuning in om ons te ondersteunen in dit proces.

Hiermee is in de begroting rekening gehouden bij scholing/ondersteuning. De verbetering van de kernvakken zijn maatschappelijk ook een 'hot item'. Vanuit het ministerie van OCW wordt hier stevig op ingezet door subsidies te verstrekken aan scholen die hiermee aan de slag willen en door ondersteuningsteams beschikbaar te stellen. Ook onze school heeft de subsidie aangevraagd. Wij hebben ervoor gekozen om zelf de ondersteuning in te gaan huren, indien de subsidie wordt toegekend. Zo kunnen we ondersteuning zoeken die past bij het Montessorionderwijs dat wij willen vormgeven. Helaas is inmiddels bekend dat de subsidie niet is toegekend, zowel bij de eerste als de tweede ronde. In de eerste ronde was sprake van loting, bij de tweede ronde kwam de school op basis van weging niet in aanmerking.

Professionalisering

Alle leerkrachten, IB-ers en directie worden minimaal vakbekwaam. Een deel van het team heeft deze opleiding al gedaan, het zij bij hun pabo-opleiding, het zij als nascholing. In het nascholingsbudget is rekening gehouden met een individuele nascholing voor Vakbekwaam. Alle medewerkers hebben toegang tot E Wise. Dit is een digitaal scholingsaanbod gericht op het basisonderwijs. Een deel van de te volgen scholingen worden centraal bepaald (school breed of in de bouw) en een deel is vrij te kiezen voor iedere medewerker. Zo wordt tegemoet gekomen aan de individuele ontwikkeling van iedere medewerker, terwijl er ook wordt gewerkt aan de teamprofessionalisering. Het aanbod van E Wise is aantrekkelijk voor medewerkers waardoor het ook een goede secundaire arbeidsvoorwaarde is en daarmee de binding van het personeel met onze school vergroot. E Wise is begroot in de post professionalisering/ nascholing op de begroting.

Kosmisch onderwijs

Kosmisch onderwijs (K.O.) omvat de zaakvakken aardrijkskunde, geschiedenis en natuurtechniek. Bovendien zijn er duidelijke verbanden naar taal, (begrijpend) lezen, burgerschap, ICT en de kunstvakken. Omdat Kosmisch onderwijs zo veelomvattend is, hebben we dit niet als eerste onderdeel in ons Montessori traject aangepakt. Er is een werkgroep die zich hierover buigt. Er zijn andere Montessorischolen bezocht om te zien hoe het K.O. daar wordt aangeboden en er zullen zicthendingen worden besteld. Ook staat een deel van de teamscholing in het teken van K.O. en is hiervoor een externe deskundige ingehuurd. In ons schoolplan hebben we ervoor gekozen om Kosmisch onderwijs te gaan verbinden aan begrijpend lezen en taal en dit vanaf het schooljaar 2024-2025 intensief te gaan aanpakken. Er zal dan tijd vrijgemaakt worden voor de voorbereiding en implementatie.

Alhoewel landelijk de focus vooral op de kernvakken ligt, wordt de roep om samenhang en een betekenisvolle context onder deskundigen ook steeds groter. Vanuit de visie op onderwijs vinden wij het als Montessorischool belangrijk om juist door de samenhang tussen vakken meer betekenis te creëren en de intrinsieke motivatie te vergroten. Bij het kiezen van een nieuwe werkwijze voor K.O. is de samenhang met de andere vakken dan ook een belangrijk punt.

Engels

Net als Taal heeft ook Engels raakvlakken met K.O. Het is dan ook niet toevallig dat het ontwikkelen van een werkwijze voor Engels gedeeltelijk samenvalt met die van K.O. Voor Engels is in een eerder stadium de Exploring English van AVE-ik aangeschaft. Daarnaast wordt er in de MB en BB gewerkt met Blink en in de BB ook met Holmwoods. In de OB wordt regelmatig materiaal uit Exploring English aangeboden. Op het moment dat er een keuze is gemaakt voor K.O., zal ook gekeken worden hoe Engels hierin een plek krijgt. Het streven is om een doorgaande lijn te realiseren van groep 1 t/m groep 8 en zo ook VVTO (vroeg vreemde talen onderwijs) een plek tegen binnen onze school. Dit staat voor de komende schoolplanperiode op de planning.

Maatschappelijk gezien is Engels al jaren een speerpunt. Het instapniveau van Engels op het VO is de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen, waardoor ook meer verwacht wordt van het PO. Wij houden hier in ons aanbod rekening mee door met name in de BB stevig in te zetten op Engels.

Kunst en cultuur aanbod

We vinden het belangrijk dat kinderen zich op alle vlakken kunnen ontwikkelen: cognitief, sportief, sociaal, cultureel, creatief. De inzet van vakdocenten voor verschillende vakken draagt daaraan bij. We hebben dit schooljaar ingezet op vakleerkrachten voor handvaardigheid en muziek. Deze vakken kunnen verbonden worden aan K.O. en zullen bijdragen aan het werken vanuit een betekenisvolle context. Naast dat we het belangrijk vinden dat kinderen een basis aangeboden krijgen van verschillende technieken, materialen en kunststromingen, willen we ook dat ze uiting leren geven aan hun fantasie en creativiteit. Een breed aanbod van vakken in samenhang past goed binnen onze visie op onderwijs en binnen de uitgangspunten van het Montessorionderwijs. De kunstlessen worden bekostigd vanuit de NPO gelden en vanuit subsidies. Wanneer deze weg valt, zal het kunstaanbod

door eigen leerkrachten worden voortgezet.

Digitaal onderwijs en ICT

Er is een dekkend netwerk, alle leerlingen hebben een office account dat o.a. is ingezet in de thuiswerkperiodes en nu ook wordt gebruikt voor huiswerk en bij ziekte. In de BB wordt structureel aandacht besteed aan mediawijsheid en in de andere bouwen wordt dit gedaan op momenten dat het actueel is. Computervaardigheden worden aangeleerd aan de hand van opdrachten bij de diverse vakken. Dit schooljaar staan er geen grote investeringen op het gebied van ICT gepland. Oude digiborden worden vervangen als dat nodig is, evenals tablets en computers. Inmiddels zijn de meeste vaste PC's uit de lokalen en zijn er in iedere groep laptops en tablets. De tablets lopen tegen het einde van hun levensduur aan. Met eventuele vervanging wordt rekening gehouden op de begroting, evenals met de vervanging van nog twee oude digiborden. Landelijk is de trend naar digitaal onderwijs aan het keren. De geluiden worden steeds luider dat juist schrijven, fysieke boeken en concreet materiaal veel effectiever zijn. Dit past goed binnen ons Montessorionderwijs, waar we alle zintuigen willen ontwikkelen en inzetten.

Het werken met de leerlijnen

De leerlijnen zijn alle tussendoelen voor de verschillende leergebieden. Zij zijn gebundeld in een module van het leerlingvolgsysteem ParnasSys. Van elk tussendoel kan de leerkracht aangeven of het is aangeboden, is geoefend, wordt beheerst en kan worden toegepast (score 1 t/m 4). Door bij ieder kind dit bij te houden op de verschillende vakgebieden, krijgt de leerkracht inzicht in de vorderingen van het kind ten opzichte van zichzelf, de persoonlijke groei, en ten opzichte van de groep. Het lesstofaanbod kan daarop worden aangepast, zowel individueel als klassikaal. Het doel voor dit schooljaar is om in de MB en BB de leerlijnen voor rekenen, taal, lezen en spelling volledig te gaan gebruiken. In de OB worden alle leerlijnen al gebruikt. Dit heeft geen gevolgen voor de begroting, immers, het leerlijnenpakket is al aangeschaft en is al meegenomen in de abonnementsprijs van ParnasSys. Deskundigen leggen steeds meer de nadruk op het belang van het kijken naar de persoonlijke groei en de kritiek op het afzetten tegen een gemiddelde groei, o.a. door de publicaties van Karin Heij. Deze manier van kijken naar kinderen en omgaan met hun ontwikkeling past goed binnen het Montessorionderwijs.

Toetsen en verslagen

In 2023 is gekozen om te gaan werken met de IVs toetsen van BOOM. Deze passen beter bij onze visie op onderwijs dan de CITO toetsen. De LVS toetsen worden ingezet om de individuele groei van leerlingen te meten. Daarnaast zijn ze een indicatie voor de mate waarin de school zich verhoudt ten opzichte van andere scholen. Zo geven de LVS toetsen een beeld per groep, leerjaar en van de gehele school ten opzichte van het landelijk gemiddelde van scholen met dezelfde leerling populatie.

We gebruiken deze data om ons onderwijsaanbod te optimaliseren.

De LVS toetsen van BOOM worden twee maal per jaar afgenomen, vanaf groep 3.

Zorgstructuur

In 2023 is een begin gemaakt met het opzetten van een nieuwe ondersteuningsstructuur.

We willen een efficiënte zorgstructuur waarbij voor alle betrokkenen de verwachtingen en rollen duidelijk zijn en waarbij aanwezige kennis van medewerkers optimaal wordt ingezet. Om dit proces te begeleiden hebben we externe hulp ingehuurd. Kosten van deze inhuur en eventuele wervingskosten voor een nieuwe IB-er zullen worden meegenomen in de begroting, evenals kosten voor scholing van een eventueel op te richten zorgteam. Bij het opstellen van de nieuwe zorgstructuur hebben we ons laten leiden door de nieuwste landelijke ontwikkelingen op het gebied van IB en zorg in school.

HB onderwijs

Op onze school is een HB specialist. Voor leerlingen die op basis van hun MHB iets anders of extra's

nodig hebben is er een programma ontwikkeld dat past binnen onze montessori visie, en dat goed uitvoerbaar is binnen de mogelijkheden van onze organisatie. Per leerling wordt gekeken welke onderdelen van dit programma het meest passend zijn.

Een nieuw schoolplan

Met ingang van het schooljaar 2023-2024 is een nieuw schoolplan vastgesteld. Het betreft een plan voor 4 jaar, dat gedeeltelijk een strategisch beleidsplan is op bestuurlijk niveau en gedeeltelijk een schoolplan is op schoolniveau. Bij het opstellen van het plan zijn medewerkers, ouders, leerlingen en andere stakeholders betrokken. Bij het opstellen zijn we geholpen door externe adviseurs, om ervoor te zorgen dat het plan compleet is en aan alle wettelijke eisen voldoet. Behalve dat het schoolplan een wettelijke vereiste is, willen we ook dat het een levend document is. Bij het schrijven zijn leesbaarheid, beknoptheid en concreet formuleren aandachtspunten geweest.

Kwaliteitszorg

Onze school beschikt over een systeem voor kwaliteitszorg: vanuit een meerjarenplanning beoordelen en verbeteren we de kwaliteit van ons onderwijs op een systematische en effectieve wijze. Daarnaast hebben we onze kwaliteitszorg gekoppeld aan ons integraal personeelsbeleid. Daardoor borgen we dat de schoolontwikkeling en de ontwikkeling van onze medewerkers parallel verloopt. Op onze school betrekken we ook externen bij de bepaling en beoordeling van onze kwaliteit. Planmatig wordt onze school geauditeerd door de Montessorivereniging. Ieder jaar stellen we een jaarplan op (o.b.v. ons schoolplan) met onze verbeterdoelen. Het jaar sluiten we af met een jaarverslag waarin we verantwoording afleggen aan onze stakeholders voor wat betreft de realisatie van onze verbeterdoelen en de behaalde resultaten.

Onderwijsresultaten

In groep 8 wordt jaarlijks de IEP eindtoets afgenomen. De gemiddelde scores op de IEP Eindtoets waren de afgelopen jaren:

Schooljaar	Gemiddelde score
2022/2023	76,9
2021/2022	91,2
2020/2021	75,2
2019/2020	n.v.t.

Adviezen vervolgonderwijs

In groep 8 krijgt elke leerling een persoonlijk advies voor het voortgezet onderwijs. Het advies is voor het onderwijssoort dat past bij het niveau van de leerling. De leerlingen van de school kregen de volgende schooladviezen:

Advies	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Praktijkonderwijs	3,8%	-	-
VMBO-BK	7,7%	3,6%	4,5%
VMBO-K	15,4%	7,1%	9,1%
VMBO-K /-(G)T	3,8%	7,1%	27,3%
VMBO-(G)T	19,2%	32,1%	0%
VMBO-(G)T / HAVO	11,5%	28,6%	27,3%
HAVO	15,4%	3,6%	4,5%
HAVO / VWO	11,5%	7,1%	0%
VWO	11,5%	10,7%	13,6%

2.1.3 Sociale veiligheid

Scholen in het primair onderwijs zijn sinds 1 augustus 2015 wettelijk verplicht zorg te dragen voor een veilige school. De inspectie ziet hierop toe vanaf schooljaar 2016-2017. Hieronder valt een jaarlijkse monitoring van de sociale veiligheid.

Onze school monitort de sociale veiligheidsbeleving van leerlingen. We nemen een vragenlijst af via WMK. De enquête over veiligheid en welbevinden wordt jaarlijks afgenomen bij leerlingen vanaf groep 5.

2.1.4 Internationalisering

De school biedt internationaal georiënteerde onderwijsactiviteiten aan door een vreemde taal (Engels) aan te bieden vanaf leerjaar 3.

2.1.5 Onderzoek

De school verricht geen onderzoeksactiviteiten en heeft geen plannen dit te ontwikkelen.

2.1.6 Inspectie

De school valt onder het basisarrangement van de inspectie. Hierdoor wordt de school eens in de vier jaar bezocht.

De inspectie voor het onderwijs heeft de school voor het laatst in 2018 bezocht. Hieruit is een voldoende waardering gekomen. De inspecteur was tevreden over de resultaten, de sociale veiligheid en de begeleiding. Op het gebied van de inrichting van de kwaliteitszorg hebben zij aanbevelingen gedaan tot verbetering die door de school opgepakt zijn. Er is een nieuw inspectiebezoek gepland in het najaar van 2024.

2.1.7 Visitatie

In de Strategische Agenda Samen werken aan goed onderwijs 2018-2021 is afgesproken dat alle leden van de PO-Raad meedoen aan bestuurlijke visitaties. Deze afspraak is verder uitgewerkt in de vernieuwde Code goed bestuur die op 1 januari 2021 in werking is getreden. In het kader van het actief werken aan de professionaliteit van de organisatie neemt het bestuur periodiek (eens in de vier jaar) deel aan collegiale bestuurlijke visitatie.

Tijdens het verslagjaar heeft er geen bestuurlijke visitatie plaats gevonden.

2.1.11 Onderwijs aan nieuwkomers

De school heeft geen onderwijs aan nieuwkomers (kinderen van asielzoekers en overige vreemdelingen) gegeven in 2023.

2.1.12 Passend onderwijs

Onze school heeft, vanuit montessorivisie, de ambitie om haar onderwijsaanbod zo goed mogelijk af te stemmen op de ondersteuningsbehoeften van kinderen. We doen dit door goed te observeren en signaleren, tijdig in gesprek te gaan met ouders en door de deskundigheid die we in huis hebben, in te zetten.

Extra begeleiding wordt op onze school geboden door specialisten op het gebied van hoogbegaafdheid, jonge kind, rekenen, taal/lezen en gedrag. Wanneer de school te weinig mogelijkheden of middelen heeft een kind voldoende ondersteuning te bieden, kunnen we een beroep doen op het samenwerkingsverband.

Montessorischool Spijkenisse biedt zo passend en inclusief mogelijk onderwijs: dat betekent dat ons uitgangspunt is ieder kind een leeromgeving te bieden die aansluit bij zijn of haar mogelijkheden. Montessorionderwijs richt zich op de persoonlijke begeleiding en de zelfstandigheid van alle kinderen en dat geeft zowel het kind dat voorloopt als het kind dat moeite heeft het gemiddelde tempo bij te houden, de ruimte zich op zijn eigen niveau te ontwikkelen.

Soms blijkt dat de meest passende plek voor een leerling niet op onze school is. Uitgangspunt hiervoor is altijd het welbevinden van het kind. De leergroei en ontwikkeling moet passen bij de

capaciteiten van het kind. Bovendien moet de ruimte die we bieden aan ieder kind de groei en ontwikkeling van andere kinderen niet hinderen. Indien over een of meer van deze punten zorgen zijn, gaan we het gesprek aan over wat er nodig is om deze leerling optimaal onderwijs te bieden en of dit nog bij ons mogelijk is.

We werken altijd vanuit mogelijkheden en kansen, gericht op het welbevinden, de groei en de ontwikkeling van ieder kind.

Onze visie op onderwijs en daardoor onze manier van werken maakt dat we de middelen vanuit de lumpsum en vanuit het samenwerkingsverband hebben ingezet op de begeleiding in de eigen groep, op extra begeleiding in de school door eigen medewerkers, op begeleiding door externe medewerkers en daar waar nodig op externe hulp. De middelen vanuit de lumpsum zijn ook met name ingezet op het verstevigen van de basis: door een sterk basisaanbod gericht op dat wat past bij een groot deel van de groep, is er minder extra ondersteuning nodig. De middelen zijn dan ook onder andere ingezet om de medewerkers hierin te scholen.

Onze doelen in het kader van passend onderwijs zijn in de eerste plaats dat we iedere leerling onderwijs willen bieden dat past bij zijn of haar onderwijsbehoefte. Een daaruit voortvloeiend doel is dat we het onderwijs dat we bieden willen laten aansluiten bij wat het grootste deel van onze leerlingen nodig heeft. Op deze manier is er ruimte voor het derde doel; leerlingen die iets anders nodig hebben dat ook te kunnen bieden.

Alle beleid dat ingevoerd wordt in de school, wordt besproken met het team alvorens het wordt vastgesteld. Ouders krijgen jaarlijks de gelegenheid om hun visie op het schoolbeleid te geven door middel van een ouder-tevredenheids- onderzoek. We informeren ons samenwerkingsverband over onze werkwijze en de MR wordt betrokken bij de besluitvorming.

Ons ondersteuningsaanbod is vastgelegd in handzame documenten die gemakkelijk terug te vinden en te raadplegen zijn. Ons ondersteuningsaanbod maakt deel uit van onze kwaliteitszorgcyclus en wordt regelmatig geëvalueerd, minimaal een maal per jaar. De evaluatiemomenten zijn opgenomen in de kwaliteitszorgkalender.

2.1.12 Nationaal Programma Onderwijs

In het voorjaar van 2021 heeft ten behoeve van het Nationaal Programma Onderwijs een schoolscan plaatsgevonden om te inventariseren op welke gebieden achterstanden zijn ontstaan en welke interventies het beste konden worden ingezet om die achterstanden weg te werken.

Op basis van de schoolscan is gekozen voor de volgende interventies:

- klassen verkleining;
- extra handen voor de klas;
- inzet van vakdocenten.

Het team is nauw betrokken geweest bij het maken van de keuzes. De medezeggenschapsraad heeft ingestemd met de gemaakte keuzes.

De school heeft in 2023 € 69.708 ontvangen van OCW in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs. De volgende uitgaven zijn in 2023 gedaan. Aan personele lasten is € 54.553 (salariskosten € 51.394 en detacheringen € 3.159) en aan leermiddelen € 1.906). De uitgaven gedaan aan personeel niet in loondienst bedroeg daardoor 4.5%.

2.2 Personeel en professionalisering

2.2.1 Strategisch personeelsbeleid

We hanteren de volgende doelen voor het personeelsbeleid:

1. het creëren van goede arbeidsvoorwaarden en een duidelijke rechtspositionele basis die zekerheid biedt en perspectieven geeft;
2. het bevorderen van een goede werksfeer en een goed werkklimaat waarin het personeel tot zijn recht komt, zich geaccepteerd en veilig voelt en waar samenwerking bevordert wordt;
3. het realiseren van een effectieve inzet van mensen ten behoeve van de doelstelling van de school: het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs.

Alle leerkrachten zijn in het bezit van een montessoridiploma. Wanneer ze dit niet hebben, gaan zij hiervoor scholing volgen. Dit wordt bekostigd door de school. Nieuwe leerkrachten beginnen hieraan, nadat zij een vaste aanstelling hebben.

De leerkrachten werken aan de hand van persoonlijk ontwikkel plannen (POP) welke jaarlijks wordt geëvalueerd tijdens functioneringsgesprekken en voortgangsgesprekken.

Er is een gesprekkencyclus. Tenminste één keer per jaar wordt een functioneringsgesprek gehouden met het personeel van de school. Daarbij worden diverse doelen vastgesteld en wordt besproken welke scholing vereist of wenselijk is. Het scholingsbudget wordt daartoe aangesproken. De scholing vormt een onderdeel van de normjaartaak conform de CAO.

Op onze school zijn de volgende beleidsstukken aanwezig op het gebied van personeelsbeleid:

- Integraal personeelsbeleid
- Beleid Functiedifferentiatie.
- Beleid Loopbaanontwikkeling/professionalisering en nascholing
- Beleid functiedifferentiatie en beloning
- Beleid gesprekkencyclus

2.2.2 Inzet middelen werkdrukverlichting

Vanaf augustus 2018 worden extra middelen voor de vermindering van de werkdruk ontvangen. Het bestuur heeft overleg gehad met het personeel van de school en zijn tot een gezamenlijk besluit gekomen. Dit is voorgelegd aan de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad (PGMR), die ermee ingestemd heeft.

De middelen voor werkdrukvermindering zijn ingezet voor het verkleinen van groepen en het inzetten van extra ondersteuning.

2.2.3 Personele bezetting

Op 31 december 2023 waren 24 personen in dienst van het bestuur, samen hadden ze een benoeming van 16,47 fte. In de onderstaande tabel is de opbouw van het personeelsbestand op 31 december 2023 weergegeven.

Functie	wtf	personen	man	vrouw
Directie	0,90	1		1
Onderwijzend personeel	11,75	17		17
Onderwijsondersteunend personeel	3,82	6		6
Totaal	16,47	24		24

2.2.4 Zaken met personele betekenis en toekomstige ontwikkelingen

In het voorjaar van 2023 is het bestuursformatieplan 2023-2027 opgesteld en vastgesteld. De formatie voor 2023-2024 kon worden gerealiseerd binnen de kaders van de meerjarenbegroting. Op basis van de verwachte ontwikkeling van het leerlingaantal en de vergoedingen zal deze formatie

inzet in 2024- 2025 licht dalen.

Voor de komende jaren wordt geen gedwongen ontslag op bedrijfseconomische gronden verwacht.

2.2.5 Ziekteverzuim

Binnen de school schommelt het ziekteverzuim in 2023 van 5,20% (juni en juli) tot 10,247% (november). Het gemiddelde ziekteverzuim in 2023 was 7,60% (2022: 7,507%).

In de volgende tabel is het ziekteverzuim van de school per maand weergegeven. Het voortschrijdend ziekteverzuim is het ziekteverzuim over de afgelopen 12 maanden. Het voortschrijdend verzuim van juni 2023 betreft derhalve de periode juli 2022 t/m juni 2023.

Maand	Ziektepercentage	Voortschrijdend ziektepercentage
januari	7,42	7,50
februari	9,90	7,38
maart	9,02	7,05
april	7,65	6,78
mei	6,95	6,87
juni	5,20	6,72
juli	5,20	6,79
augustus	7,17	7,08
september	8,49	7,32
oktober	6,42	7,62
november	10,24	8,07
december	7,99	7,60

2.2.6 Uitkeringen na ontslag

Het beleid van het bestuur is erop gericht dat voorkomen wordt dat personeelsleden worden ontslagen. Indien daarvan wel sprake is, zal het bestuur het betreffende personeelslid op een adequate en financieel verantwoorde manier ondersteunen in het vinden van een andere betrekking. Hierbij kan worden gedacht aan het aanbieden van een loopbaanbegeleidingstraject waarbij een nieuwe werkring buiten het onderwijs wordt gevonden.

In 2023 zijn geen uitkeringslasten voor rekening van de stichting gekomen.

2.2.7 Professionalisering en begeleiding startende leraren en schoolleiders

Van 2012 tot augustus 2021 heeft de school subsidie ontvangen in het kader van de prestatiebox. Hier ligt een bestuursakkoord met daarin opgenomen prestatieafspraken tussen het ministerie en de PO-raad aan ten grondslag. Vanaf schooljaar 2021-2022 vervangt een bedrag per leerling voor professionalisering en begeleiding startende leraren en schoolleiders, het bedrag per leerling voor de prestatiebox. Deze bijzondere bekostiging levert een bijdrage aan de professionalisering van personeel en de begeleiding van startende leraren en schoolleiders. Het bestuur heeft gemeenschappelijk met de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad besloten over de inzet van de middelen. De middelen worden ingezet voor functiedifferentiatie.

2.3 Huisvesting en facilitaire zaken

Wat betreft huisvesting heeft de stichting geen gebouwen in eigen beheer. Het hoofdgebouw met 8 lokalen wordt gehuurd van de gemeente, die de onderhoudsplichtige is. We huren drie lokalen in de aan de andere zijde van het fietspad gelegen basisschool De Duif. Naast het schoolgebouw is het gymnastieklokaal gevestigd, waar gedurende twee en een halve dag gebruik van gemaakt wordt.

We gaan zuinig om met energie. Zo is er een HR-ketel geplaatst en zijn de ramen van 3-dubbel glas. We hergebruiken materialen waar mogelijk, scheiden papier en hebben een composthoop in de schooltuin. We zamelen cartridges en batterijen in voor hergebruik.

Aangezien alle in gebruik zijnde gebouwen (hoofdgebouw, dependance en gymlokaal) worden gehuurd, is er geen sprake van een meerjarenonderhoudsplan. Dit laatste ligt geheel bij de verhuurders. De kanttekening die hierbij geplaatst dient te worden, is dat het bestuur van mening is, dat ook in de drie lokalen van de dependance dezelfde voorzieningen aanwezig zijn als in het hoofdgebouw.

De school kent een continuooster. Daarmee is er eend gekomen aan de tussenschoolse opvang en kinderen die tussen de middag naar huis gaan voor de lunch. Alle kinderen eten op school. De lunchtijd is onderdeel van het lesaanbod. Er is een pauze van 30 minuten voor alle kinderen en personeelsleden. Tijdens de pauze zijn er vrijwilligers aanwezig die toezicht houden en worden hiervoor ook ambulante medewerkers ingezet. Er zijn geen kosten voor ouders verbonden aan het lunchen op school, omdat het een verplicht onderdeel is van het lesprogramma. De vrijwilligers krijgen een vergoeding vanuit de reguliere exploitatie.

Voor- en naschoolse opvang is voor alle kinderen gegarandeerd middels een convenant tussen de school en Partou of Mundo, beide gevestigd in Spijkenisse.

Met betrekking tot de voor- en naschoolse opvang kan nog vermeld worden, dat de school goede relaties onderhoudt met bovenvermelde instanties, maar dat er geen financiële rol is weggelegd voor het bestuur van de school. Dit wordt geregeld tussen ouders en opvangorganisaties onderling.

De school huurt het gebouw van de gemeente Nissewaard. Huisvesting is dan ook volledig in handen van de gemeente. In de wijk zijn er voorzichtig plannen voor nieuwbouw en zijn de scholen in overleg om de schoolgebouwen onderling zo te ruilen dat er een betere verdeling van ruimtes ontstaat.

Er is inmiddels een Integraal Huisvestingsplan vastgesteld door de gemeente waarbij onze school de komende tien jaar nog niet aan de beurt is voor nieuwbouw of renovatie.

2.3.2 Duurzaamheid en maatschappelijke aspecten van het ondernemen

Bij alle activiteiten die de school ontplooit tracht zij aandacht te hebben voor economische, milieu- en sociale aspecten van haar omgeving. De school tracht een bijdrage te leveren aan duurzaamheidsontwikkeling en het welzijn van haar medewerkers en leerlingen en omgeving, teneinde de kwaliteit van de gemeenschap te verbeteren. Zichtbaar in de keuzes die we als organisatie maken bij bijvoorbeeld inkoop en renovatie, maar ook zeker in de vorming en bewustwording van onze leerlingen. Aandacht voor goede arbeidsomstandigheden hebben we continu. We streven er naar om een goede werkgever te zijn voor al ons personeel.

2.4 ICT en privacy

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is de Europese privacywet. Deze wet sluit aan bij het digitale tijdperk waarin we leven. Op grond van deze wet moet zorgvuldig omgegaan worden met (digitale) persoonsgegevens.

Informatiebeveiliging en privacy (IBP) zijn dan ook twee belangrijke thema's die een school moet regelen. Onderdeel van privacy is de beveiliging van persoonsgegevens. Beide begrippen staan naast elkaar en zijn van elkaar afhankelijk.

Montessorischool Spijkenisse is de verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De school heeft maatregelen genomen om de persoonsgegevens van ouders, leerlingen en medewerkers te beschermen. Persoonsgegevens van ouders/verzorgers en kinderen worden verwerkt om de verplichtingen als onderwijsinstelling te kunnen nakomen. De gegevens zijn nodig om kinderen aan te melden als leerling op de school en om de vorderingen op cognitief en sociaal-emotioneel gebied te monitoren. Daarnaast heeft de school een wettelijke verplichting om bepaalde gegevens door te sturen naar andere partijen, zoals DUO

(ministerie van Onderwijs) en de leerplichtambtenaar.

De persoonsgegevens worden verwerkt op basis van de volgende grondslagen van de privacywet:

1. Toestemming.
2. Aangaan en uitvoeren van de onderwijsovereenkomst;
3. Wettelijke verplichting.
4. Vitale belangen van leerlingen te beschermen.
5. Gerechtvaardigd belang behartigen.

De school heeft een functionaris gegevensbescherming geregeld via ISO groep, onze ICT beheerder.

2.5 Financieel beleid

2.5.1 *Bekostigingsgrondslag*

De school ontvangt één budget voor het geven van goed onderwijs: de lumpsum. Deze lumpsumbekostiging kent twee onderbouwingen: de personele lumpsum (per schooljaar) en de materiele lumpsum (per kalenderjaar). Vanaf januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs vereenvoudigd en is het aantal leerlingen op 1 februari de bekostigingsgrondslag.

Tot en met 2022 vormt het aantal leerlingen op 1 oktober de grondslag voor de bekostiging.

Aantal leerlingen op 1 oktober, respectievelijk 1 februari:

2020	2021	2022
261	239	240

2.5.2 *Allocatie van middelen*

Het bestuur is het bevoegd gezag van één school en maakt daardoor geen gebruik van een apart allocatiemodel. De middelen worden daar ingezet waar zij op dat moment, gezien het beleid, nodig zijn. De intentie van het bestuur is om vanuit de overheid verstrekte middelen aan te wenden voor het doel, waartoe ze verstrekt worden.

2.5.3 *Onderwijsachterstanden*

De school heeft in 2023 geen aanvullende bekostiging onderwijsachterstandenbeleid ontvangen.

2.5.4 *Investerings en financieringsbeleid*

Het beleid van de stichting is gericht op het zoveel mogelijk met eigen middelen financieren van de investeringen. De liquide positie van de stichting is buitengewoon goed te noemen. Er is derhalve geen aanleiding voor het aantrekken van vreemd kapitaal ten behoeve van de investeringen. De investeringen van 2023 zijn dan ook met de eigen middelen gefinancierd.

Uit de meerjarenbalans blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren van voldoende omvang zal zijn om aan alle verplichtingen te voldoen. Er zal derhalve ook de komende jaren geen sprake zijn van het aantrekken van externe financiering.

2.5.5 *Treasury*

De stichting heeft een treasurystatuut dat voldoet aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. In 2023 is conform het statuut gehandeld.

De stichting heeft een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd, conform de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen. De tegoeden op deze rekeningen zijn direct opeisbaar. Alle rekeningen zijn ondergebracht bij de ING. De ING bank voldoet aan de criteria van de regeling en het statuut.

In 2023 hebben geen bijzondere activiteiten op het gebied van treasury plaatsgevonden.

2.5.6 Stellige bestuurlijke voornemens

Het bestuur heeft voor 2024 geen stellige voornemens met grote financiële impact anders dan de voornemens zoals zijn opgenomen bij de diverse onderdelen. Er zijn eveneens in 2023 nog geen bestuursbesluiten genomen die een belangrijke wijziging van het beleid betekenen of die een grote financiële impact hebben welke nog niet is begroot.

2.5.7 Zaken met een behoorlijke politieke of maatschappelijke impact

Het afgelopen jaar heeft het onderwijs vaak de politieke aandacht gekregen in verband met de werkdruk en het toenemende lerarentekort. Het lerarentekort wordt steeds duidelijker merkbaar. De komende jaren zal het waarschijnlijk steeds moeilijker worden om vervangers te vinden. Dit betekent dat maatregelen nodig zijn om hier een oplossing voor te vinden. Op verzoek van de Tweede Kamer heeft het kabinet in 2022 extra geïnvesteerd in de lerarenbeurs, zodat leraren zich kunnen blijven ontwikkelen door middel van bijvoorbeeld een masteropleiding. ‘Het aantal en de kwaliteit van lerarenenschoolleiders heeft de hoogste prioriteit, want goed onderwijs begint bij hen’, zo staat in de miljoenennota.

Het Nederlands burgerschapsonderwijs staat al jaren hoog op de politieke en de publieke agenda. Zo is sinds 2006 officieel in de Wet op het primair onderwijs opgenomen dat scholen een burgerschapstaak moeten vervullen. De precieze invulling van deze burgerschapstaak is echter, sinds het bestaan van deze wet, vrij geweest. Scholen hebben altijd veel ruimte en vrijheid gekregen om hun burgerschapstaak zelf in te vullen. Dit is in lijn met het idee van vrijheid van onderwijs. Scholen mogen vanuit hun eigen levensbeschouwelijke visie lesgeven, en bij deze verschillende visies horen ook allerlei uiteenlopende ideeën over wat goed burgerschap inhoudt.

Onze school besteedt structureel en systematisch aandacht aan de sociale en maatschappelijke ontwikkeling van de leerlingen. We doen dit omdat we onze kinderen willen opvoeden tot verantwoorde burgers. Ze moeten goed voor zichzelf kunnen zorgen en goed kunnen omgaan met de mensen en de wereld om hen heen (dichtbij en verder weg).

Conform de Regeling jaarverslaggeving onderwijs heeft de Minister van OCW de volgende relevante politieke en/of maatschappelijke thema's aangewezen voor 2023 waarover in dit bestuursverslag is gerapporteerd:

- Strategisch personeelsbeleid;
- Passend onderwijs;
- Allocatie van middelen;
- Onderwijsachterstanden;
- Nationaal Programma Onderwijs;
- Sociale veiligheid.

3. Verslag intern toezicht

Uitgaande van de Wet op het primair Onderwijs (WPO) en de Code Goed Bestuur PO (PO-raad) is het toezichthoudend bestuur tenminste belast met:

- het toezicht houden op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het bestuur en deze met raad terzijde staan;
- het goedkeuren van de begroting, het jaarverslag en, indien van toepassing, het strategisch meerjarenplan van de school;
- het toezien op de naleving door het bestuur van wettelijke verplichtingen, de code voor goed bestuur en de afwijkingen van die code;
- het toezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de school verkregen op grond van de wet;
- het aanwijzen van een accountant, die verslag uitbrengt aan de toezichthouder;
- het jaarlijks afleggen van verantwoording over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden in het jaarverslag.

De Raad van Toezicht kent een jaarcyclus. In de jaarcyclus van de vergaderingen van de Raad van Toezicht komen onder meer de volgende onderwerpen aan de orde:

- (meerjaren)begroting;
- jaarrekening;
- rapportage accountant;
- jaarverslag;
- periodieke beoordeling functioneren van de bestuurder;
- bezetting RvT: een rooster van aftreden maken en afspraken maken over het werven van nieuwe leden werven en dergelijke.

De bestuurder voorziet de RvT van informatie. Documenten die naar de RvT gaan, hebben betrekking op:

- financiële verslaglegging;
- notulen vergaderingen van de MR;
- beleidsmaatregelen;
- lange Termijn Huisvestingsplannen;
- samenwerkingsvormen met andere organisaties;
- actuele ontwikkelingen.

De Raad van Toezicht heeft in 2023 zes keer vergaderd. Onder andere de volgende onderwerpen zijn behandeld tijdens de vergaderingen:

- IKC ontwikkeling;
- Organisatiestructuur;
- Formatie;
- Resultaten onderwijs;
- Jaarverslag;
- Jaarplan 2023/2024;
- Begroting 2024.

Het jaarverslag 2022, de jaarbegroting 2024 en de aansluitende meerjarenbegroting 2024-2028 zijn door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

In de vergaderingen is uitgebreid aandacht besteed en doorgevraagd over de aan de hiervoor genoemde onderwerpen, zodat de RvT goed zicht heeft op de school en de ontwikkelingen en of

de middelen doelmatig en rechtmatig besteed worden.

De RvT heeft een heisessie gehad waarin de successen, dromen en acties aan de orde zijn geweest. Voor de professionalisering van de RvT is contact gezocht met een externe begeleider. Dit moet het komende jaar ingevuld worden.

Met de bestuurders is een gesprek gevoerd over de wederzijdse verwachtingen, hoe gaan we verder, wat moet de samenwerking opleveren, waar staan we volgend jaar, wat hebben we van elkaar nodig.

Gelet op allerlei ontwikkelingen op onderwijskundig gebied, op financieel gebied e.d. wordt er komend jaar nagedacht over door blijven gaan als eenpitter, of aansluiting zoeken bij een ander schoolbestuur.

De Raad van Toezicht heeft de accountant voor de controle van de jaarrekening 2023 benoemd.

4 Verantwoording van de financiën

4.1 Algemeen en kengetallen

De financiële positie van de stichting is nog steeds goed, ondanks een negatief resultaat. Het resultaat in 2023 is € 62.000 negatief terwijl € 8.000 negatief begroot is, een negatief verschil van € 54.000.

De baten bedragen € 1.755.000 terwijl € 1.664.000 begroot is, een positief verschil van € 81.000. De baten zijn hoger dan begroot, onder andere door de verhoging van de vergoedingsbedragen in verband met de nieuwe cao en groeibekostiging.

De lasten bedragen € 1.810.000 terwijl € 1.671.000 begroot is, een negatief verschil van € 139.000. Deze overschrijding betreft met name de personele lasten, de huisvestingslasten en de overige lasten. De personele lasten zijn hoger, voornamelijk door de salarisverhoging van 10% per 1 juli 2023. De huisvestingslasten zijn hoger door een stijging van de huur. De overige lasten zijn hoger, voornamelijk voor leermiddelen en implementatiekosten.

Kengetallen

De onderstaande signaleringswaarden van de Inspectie zijn vanaf 2021 van toepassing. De solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit, het weerstandsvermogen en de ratio normatief publiek eigen vermogen zijn (licht) gedaald. De huisvestingsratio is gestegen. Ook op langere termijn blijven de kengetallen goed en stijgen zelfs. Uit onderstaande tabel blijkt dat er de komende jaren sprake zal zijn van positieve resultaten.

Kengetallen	Realisatie	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Signaleringswaarden Inspectie
	2022	2023	2023	2024	2025	2026	
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,79	0,77	0,79	0,77	0,79	0,80	< 0,30
Solvabiliteit (excl. voorzieningen)	0,77	0,76	0,77	0,76	0,78	0,79	geen
Liquiditeit	3,67	3,50	3,55	3,42	3,92	4,30	< 1,00
Rentabiliteit	-0,02	-0,04	0,00	0,01	0,05	0,03	geen
Weerstandsvermogen (incl.mva)	0,39	0,37	0,43	0,39	0,44	0,48	geen
Weerstandsvermogen (excl.mva)	0,28	0,28	0,29	0,28	0,34	0,38	geen
Huisvestingsratio	0,05	0,07	0,06	0,07	0,07	0,07	geen
Ratio normatief eigen vermogen	0,98	0,77	0,93	0,89	1,09	1,26	> 1,00

Daarnaast zijn de volgende kengetallen opgenomen.

De bate en lasten in percentage van de totale baten.

In % totale baten	Realisatie	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2022	2023	2023	2024	2025	2026
Rijksbijdrage	98	99	98	99	99	99
Overige overheidsbijdragen	1	0	0	0	0	0
Overige baten	2	1	2	1	1	1
	100	100	100	100	100	100
Personele lasten	86	86	85	83	79	80
Afschrijvingen	2	2	2	2	2	2
Huisvestingslasten	5	6	6	7	7	7
Overige instellingslasten	9	9	8	8	8	8
	102	104	100	99	95	97
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Resultaat	-2	-4	0	1	5	3

De inkomsten van de stichting komen vrijwel geheel van de rijksoverheid. De overige baten betreffen de ouderbijdragen. De personele lasten bedragen 86% van de totale baten en lopen daarna af naar 80%.

4.2 Balans per 31 december 2023

Onderstaand is de balans van 31 december 2023 opgenomen. Deze is vergeleken met de balans van 31 december 2022. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31-12-2023	31-12-2022	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Materiele vaste activa	167.921	201.239	Eigen vermogen	652.997	715.470
Vorderingen	10.276	37.457	Voorzieningen	11.888	14.422
Liquide middelen	685.847	688.829	Kortlopende schulden	199.160	197.633
Totaal activa	864.045	927.525	Totaal passiva	864.045	927.525

Toelichting op de balans

Activa:

Materiële vaste activa

In 2023 is € 0 (2022: € 85.000) geïnvesteerd in materiële vaste activa. De afschrijvingslasten bedroegen € 33.000 (2022: € 34.000). De boekwaarde is daardoor afgenomen. De boekwaarde bedraagt 29% (2022: 35%) van de aanschafwaarde.

Vorderingen

De vorderingen zijn afgenomen naar € 10.000 (2022: € 37.000). Aan de vorderingen zijn geen risico's verbonden. Er is derhalve geen voorziening voor oninbaarheid opgenomen.

Liquide middelen

De omvang van de liquide middelen is met € 3.000 afgenomen (2022: € 1.000 toegenomen). Dit is minder dan het negatieve resultaat. De afname van de vorderingen en de hogere afschrijvingen dan investeringen, de stijging van de kortlopende schulden hadden een positieve invloed op de hoogte van de liquide middelen. De hogere onttrekkingen dan dotaties aan de voorzieningen hadden een negatieve invloed.

Een nadere toelichting op de ontwikkeling van de omvang van de liquide middelen is weergegeven in het kasstroomoverzicht.

Passiva:

Eigen vermogen

Het negatieve resultaat van € 62.000 (2022: € 35.000) is onttrokken aan het eigen vermogen. Deze bedraagt per 31 december 2023 € 653.000 (2022: € 715.000). Het eigen vermogen van de stichting bestaat uit een algemene reserve, bestemmingsreserves publiek en een bestemmingsreserve privaat.

Algemene reserve (publiek)

Bij de resultaat verdeling is € 75.000 (2022: € 85.000) onttrokken aan de algemene reserve. Deze bedraagt per 31 december 2023 € 363.000 (2022: € 438.000).

Bestemmingsreserve NPO (publiek)

De bestemmingsreserve NPO is bedoeld voor uitgaven in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs. In 2023 is € 13.000 (2022: € 51.000) toegevoegd aan deze reserve waardoor de reserve per 31 december 2023 € 64.000 (2022: € 51.000) bedraagt.

Bestemmingsreserve nulmeting (publiek)

De bestemmingsreserve nulmeting is ontstaan bij de invoering van de lumpsumbekostiging. De op dat moment aanwezige materiële vaste activa is tegen boekwaarde opgenomen in de administratie. Hier is de bestemmingsreserve nulmeting tegenover geplaatst. De reserve is bedoeld ter dekking van de afschrijvingslasten van de bijbehorende materiële vaste activa en heeft daarmee een eindig karakter. In 2023 is € 20 (2022: € 153) aan afschrijvingslasten ten laste van de reserve gebracht. De reserve bedraagt per 31 december 2023 € 14 (2022: € 34).

Algemene reserve (privaat)

De private bestemmingsreserve is ontstaan uit positieve exploitatieresultaten op het private deel van de exploitatie. Evenals in 2022 zijn er in 2023 geen mutaties geweest, waardoor het per 31 december 2023 onveranderd € 226.000 bedraagt.

Voorzieningen

De stichting heeft een jubileumvoorziening. Deze voorziening is bedoeld ter dekking van de gratificaties bij een 25- of 40-jarig dienstverband. In 2023 is € 0 (2022: € 3.000) gedoteerd, € 0 (2022: € 0) onttrokken en € 2.000 (2022: € 4.000) vrijgevallen. De voorziening bedraagt per 31 december 2023 € 12.000 (2022: € 14.000).

Kortlopende schulden

De hoogste kortlopende schulden zijn de salaris gebonden schulden, zoals af te dragen loonheffing en pensioenpremies over december, het nog te betalen vakantiegeld over juni tot en met december en de bindingstoelage over de maanden september tot en met december. Deze schulden worden eind januari respectievelijk eind mei en eind augustus betaald. De omvang van de salaris gebonden schulden is € 129.000 (2022: € 135.000).

De omvang van de overige kortlopende schulden is € 70.000 (2022: € 63.000).

4.3 Analyse resultaat

De begroting van 2023 liet een negatief resultaat zien van € 8.000. Uiteindelijk resulteert een negatief resultaat boekjaar 2023 van € 62.000, een negatief verschil van € 54.000 met de begroting. Het negatieve resultaat over het boekjaar 2022 bedroeg € 35.000.

De begroting is opgesteld en vastgesteld voordat er iets bekend was over de verhoging van de vergoedingsbedragen in verband met o.a. de nieuwe cao po. De hogere inkomsten leiden ook tot hogere uitgaven. De salarissen zijn per 1 juli 2023 met 10% verhoogd en heeft er een eenmalige uitkering plaatsgevonden.

Analyse realisatie 2023 versus begroting 2023 en realisatie 2022

Onderstaand is de staat van baten en lasten van 2023 opgenomen. Deze is vergeleken met de begroting voor 2023 en de staat van baten en lasten van 2022.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Vershil 2023	Realisatie 2022	Vershil 2022
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	1.729.972	1.629.018	100.954	1.812.229	-82.257
Overige overheidsbijdragen	1.738	1.892	-154	11.892	-10.154
Overige baten	13.146	32.800	-19.654	32.229	-19.083
Totaal baten	1.744.856	1.663.710	81.146	1.856.350	-111.494
Lasten					
Personele lasten	1.511.260	1.407.697	103.563	1.590.185	-78.925
Afschrijvingen	33.317	34.231	-914	33.530	-213
Huisvestingslasten	113.206	101.700	11.506	102.057	11.149
Overige instellingslasten	152.640	127.674	24.966	164.242	-11.602
Totaal lasten	1.810.423	1.671.302	139.121	1.890.014	-79.591
Saldo baten en lasten	-65.567	-7.592	-57.975	-33.664	-31.903
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	3.095	0	3.095	0	3.095
Financiële lasten	0	600	-600	1.467	-1.467
Totaal financiële baten en lasten	3.095	-600	3.695	-1.467	4.562
Nettoresultaat	-62.472	-8.192	-54.280	-35.131	-27.341

Rijksbijdragen OCenW

De Rijksbijdragen zijn gestegen ten opzichte van de begroting, maar gedaald ten opzichte van 2022. De lumpsum vergoeding is hoger o.a. in verband de salarisverhoging van 10% per 1 juli 2023 en heeft er een eenmalige uitkering plaatsgevonden. In de vergoeding zit een bedrag van € 274.90 per leerling (was € 268.52) voor werkdrukvermindering. Over juli is groeibekostiging ontvangen voor 10 leerlingen. Vanaf 2023 wordt de groeibekostiging per maand berekend. De vergoeding voor NPO is ontvangen tot en met het schooljaar 2022-2023.

Het samenwerkingsverband heeft extra gelden ter beschikking gesteld, maar minder dan in 2022.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Vershil 2023	Realisatie 2022	Vershil 2022
Lumpsum	1.581.000	1.505.000	76.000	1.528.000	53.000
Groeibekostiging	5.000	0	5.000	0	5.000
Prof. en begeleiding starters	24.000	23.000	1.000	24.000	0
NPO	70.000	70.000	0	157.000	-87.000
SOOL	10.000	5.000	5.000	10.000	0
Samenwerkingsverband	40.000	26.000	14.000	93.000	-53.000
	1.730.000	1.629.000	101.000	1.812.000	-82.000

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen betreffen de gemeentelijke subsidie voor cultuureducatie. In 2022 is daarnaast een subsidie ontvangen voor de vergroening van het schoolplein.

Overige baten

De overige baten betreffen de ouderbijdragen/overblijfgelden. Deze zijn een stuk lager dan in 2022 en lager dan begroot. Er zijn geen opbrengsten voor detacheringen geweest, terwijl die wel begroot zijn.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil 2023	Realisatie 2022	Verschil 2022
Detacheringen	0	18.000	-18.000	0	0
Ouderbijdragen/overblijfgelden	13.000	15.000	-2.000	32.000	-19.000
	13.000	33.000	-20.000	32.000	-19.000

Personele lasten

De personele lasten zijn hoger dan begroot, maar lager dan in 2022. De formatie is met 1.94 FTE gedaald, maar is 0.61 FTE hoger dan begroot. De salarissen zijn met ingang van 1 juli 2023 gestegen met 10% en heeft er een eenmalige uitkering plaatsgevonden. Er is wel meer personeel ingehuurd via detacheringen. In 2023 is het ziekteverzuim licht gestegen naar 7.6% (2022: 7.5%). De dotatie aan de voorzieningen betreft de vrijval van de jubileumvoorziening.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil 2023	Realisatie 2022	Verschil 2022
Lonen en salarissen	1.455.000	1.376.000	79.000	1.534.000	-79.000
Detacheringen	17.000	0	17.000	12.000	5.000
Verzekeringen	3.000	0	3.000	2.000	1.000
Dotatie voorzieningen	-2.000	0	-2.000	-1.000	-1.000
Nascholing	17.000	10.000	7.000	27.000	-10.000
BGZ	13.000	15.000	-2.000	12.000	1.000
Overige personele lasten	8.000	7.000	1.000	4.000	4.000
	1.511.000	1.408.000	103.000	1.590.000	-79.000

Afschrijvingen

In de begroting was rekening gehouden met € 50.000 aan investeringen, maar die hebben niet plaatsgevonden.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Verschil 2023	Realisatie 2022	Verschil 2022
ICT	11.000	13.000	-2.000	13.000	-2.000
Meubilair	7.000	4.000	3.000	4.000	3.000
Apparatuur	0	0	0	1.000	-1.000
Leermiddelen	15.000	15.000	0	15.000	0
Overige	0	2.000	-2.000	0	0
	33.000	34.000	-1.000	33.000	0

Huisvestingslasten

Dit betreft de kosten voor huur en medegebruik.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten zijn hoger dan begroot en dan in 2022. Bij de administratie- en beheerslasten is met name meer uitgegeven aan uitbesteding administratie in verband met

implementatiekosten en aan accountantskosten. Aan leermiddelen is meer uitgegeven dan begroot, maar minder dan in 2022, zowel voor verbruiksmaterialen als voor ICT. De overige lasten zijn lager dan begroot en dan in 2022.

	Realisatie 2023	Begroot 2023	Vershil 2023	Realisatie 2022	Vershil 2022
Administratie en beheerslasten	69.000	47.000	22.000	44.000	25.000
Inventaris en apparatuur	2.000	1.000	1.000	2.000	0
Leer- en hulpmiddelen	49.000	30.000	19.000	61.000	-12.000
Overige instellingslasten	32.000	49.000	-17.000	57.000	-25.000
	152.000	127.000	25.000	164.000	-12.000

Financiële baten en lasten

De financiële baten betreffen de rente ontvangsten op de spaarrekeningen. In de begroting is nog rekening gehouden met rentelasten. De financiële lasten in 2022 betreffen de negatieve rentes die betaald moesten worden over de saldi boven een bepaald bedrag.

5 Continuïteitsparagraaf

5.1 Ontwikkelingen in meerjarenperspectief

Hierna wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de stichting. Hiermee willen we een beeld geven van de continuïteit van de stichting.

Kengetallen	Realisatie	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2022	2023	2023	2024	2025	2026
Aantal leerlingen 1 februari	240	240	240	240	240	240
Personele bezetting in fte						
Bestuur / management	1,00	0,96	1,00	0,94	1,00	1,00
Personeel primair proces	15,31	13,56	12,73	11,85	11,50	11,50
Ondersteunend personeel	4,14	3,99	4,17	3,33	2,65	2,65
Totaal personele bezetting	20,45	18,51	17,90	16,12	15,15	15,15
Aantal leerlingen/totaal personeel	11,73	12,97	13,41	14,89	15,84	15,84
Aantal leerlingen/OP	15,68	17,70	18,85	20,25	20,87	20,87

Toelichting op de kengetallen

Het aantal leerlingen is op 1 februari 2023 gelijk gebleven ten opzichte van 1 februari 2022. Op basis van de bekende aanmeldingen, de uitstroom naar het voortgezet onderwijs en de kinderen in het voedingsgebied van de school, wordt voor de komende jaren een gelijk aantal leerlingen verwacht. De formatie neemt af in 2024 en 2025 voornamelijk door het wegvallen van de subsidie voor NPO waardoor de formatie aangepast wordt.

5.2 Ontwikkelingen van de meerjarenbalans

Balans	Realisatie	Realisatie	Begroot	Prognose	Prognose	Prognose
	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
Activa						
Gebouwen	5.673	5.218	5.219	4.764	4.310	3.856
Materiële vaste activa	195.566	162.703	211.789	189.443	173.548	155.880
Totaal vaste activa	201.239	167.921	217.008	194.207	177.858	159.736
Vorderingen	37.457	10.276	37.457	10.000	10.000	10.000
Liquide middelen	688.829	685.847	664.867	674.744	773.177	849.693
Totaal vlottende activa	726.286	696.123	702.324	684.744	783.177	859.693
Totaal activa	927.525	864.045	919.332	878.951	961.035	1.019.429
Passiva						
Algemene reserve	438.305	362.604	450.412	439.535	520.619	579.013
Bestemmingsreserve (publiek)	50.748	63.977	30.449	0	0	0
Bestemmingsreserve (publiek)	226.416	226.416	226.416	226.416	226.416	226.416
Totaal eigen vermogen	715.470	652.997	707.277	665.951	747.035	805.429
Voorzieningen	14.422	11.888	14.422	13.000	14.000	14.000
Langlopende schulden			0			
Kortlopende schulden	197.633	199.160	197.633	200.000	200.000	200.000
Totaal passiva	927.525	864.045	919.332	878.951	961.035	1.019.429

Toelichting op de balans

Voor de komende drie jaar zal naar verwachting € 90.000 geïnvesteerd worden, waarvan € 60.000 in 2024 en bedragen de afschrijvingslasten € 98.000. Hierdoor neemt de omvang van de materiële vaste activa in 2024 toe en daarna af. De vorderingen zijn op ongeveer het niveau van 2023 gehouden. De liquide middelen, die als sluitpost zijn berekend, nemen in 2024 af, ondanks een positief resultaat door de hogere investeringen dan afschrijvingen. Daarna nemen ze toe, o.a. door de positieve resultaten en de lagere investeringen dan afschrijvingen.

Het eigen vermogen neemt elk jaar toe omdat er positieve resultaten verwacht worden. De bestemmingsreserves nemen af door de besteding van de NPO-gelden.

Voor de komende drie jaar zijn naar verwachting de dotaties aan de voorzieningen € 6.000 en de onttrekkingen € 4.000. Daardoor neemt de omvang van de voorzieningen toe. De kortlopende schulden zijn op ongeveer het niveau van eind 2023 gehouden.

Door dit alles neemt het balanstotaal toe.

5.3 Ontwikkelingen van de meerjarenbegroting

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Baten						
Rijksbijdragen OCenW	1.812.229	1.729.972	1.629.018	1.690.725	1.676.208	1.673.691
Overige overheidsbijdragen	11.892	1.738	1.892	1.738	1.738	1.738
Overige baten	32.229	13.146	32.800	15.000	15.000	15.000
Totaal baten	1.856.350	1.744.856	1.663.710	1.707.463	1.692.946	1.690.429
Lasten						
Personele lasten	1.590.185	1.511.260	1.407.697	1.412.595	1.334.313	1.352.713
Afschrijvingen	33.530	33.317	34.231	33.714	31.349	33.122
Huisvestingslasten	102.057	113.206	101.700	114.000	114.000	114.000
Overige instellingslasten	164.242	152.640	127.674	134.200	132.200	132.200
Totaal lasten	1.890.014	1.810.423	1.671.302	1.694.509	1.611.862	1.632.035
Saldo baten en lasten	-33.664	-65.567	-7.592	12.954	81.084	58.394
Financiële baten	0	3.095	0	0	0	0
Financiële lasten	1.467	0	600	0	0	0
Totaal financiële baten en lasten	-1.467	3.095	-600	0	0	0
Nettoresultaat	-35.131	-62.472	-8.192	12.954	81.084	58.394

Toelichting op de staat van baten en lasten

De rijksbijdragen zijn gebaseerd op de bij de kengetallen opgenomen leerlingaantallen. Het vervallen van de NPO-gelden leidt tot een verlaging van de vergoeding. Door de vereenvoudiging van de bekostiging neemt de vergoeding structureel af met € 12.000. Vanaf 2023 wordt daar in 4 jaar naar toegroeid. De overige overheidsbijdragen betreffen de subsidie voor cultuureducatie. De overige baten betreffen de ouderbijdragen.

De personele lasten nemen eerst af, onder andere door een daling van de formatie. In 2024 is rekening gehouden met kosten voor detacheringen en hogere nascholingskosten. De stijging in 2026 heeft te maken met de periodieken. Ondanks de investeringen blijven de afschrijvingslasten nagenoeg gelijk. De huisvestingslasten zijn begroot op het niveau van de realisatie van 2023. De overige materiële lasten zijn lager begroot dan de realisatie van 2023, voornamelijk voor administratie- en beheerslasten.

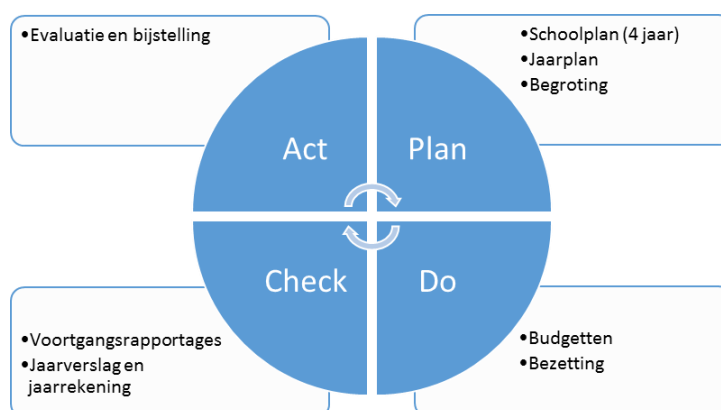
6 Overige rapportages

6.1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het interne risicobeheersings- en controlesysteem heeft als doel het bewaken van de realisatie van doelstellingen, de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving en het naleven van de wet- en regelgeving.

De stichting heeft de administratieve organisatie (financieel, personeel en salaris) uitbesteed aan Dyade Onderwijsbedrijfsvoering BV. De afspraken zijn vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA). De school beschikt over een schoolplan waarin de doelstellingen voor een periode van vier jaar beschreven zijn. Het schoolplan wordt uitgewerkt in jaarplannen. In deze jaarplannen worden concrete plannen genoemd die ervoor zorgen dat de in het schoolplan gestelde doelen behaald worden. De jaarplannen worden periodiek geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. De financiële vertaling van de plannen is opgenomen in de begroting.

De stichting heeft een goed werkende planning en control cyclus. Er zijn twee financiële planningsinstrumenten, de begroting en het bestuursformatieplan. Hierbij is de begroting leidend en wordt het bestuursformatieplan gebaseerd op de begroting. Gedurende het jaar worden er financiële rapportages gemaakt om budgetuitputting te volgen. Op deze manier wordt scherp gemonitord of inkomsten en uitgaven in lijn zijn met de begroting zodat financiële tegenvallers tijdig bijgesteld kunnen worden. De control instrumenten zijn de periodieke rapportages en de jaarrekening.

Figuur 1: Planning en control cyclus

Het bestuur houdt gedurende het jaar toezicht op het uitgevoerde beleid aan de hand van de periodieke rapportages. Na afloop van het jaar wordt de jaarrekening opgemaakt die vastgesteld wordt door het bestuur en gecontroleerd wordt door de externe accountant.

Aanbevelingen uit de management letter van de externe accountant worden opgevolgd.

6.2 Risicomanagement en beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Risicomanagement is onderdeel van het interne risicobeheersings- en controlesysteem. De belangrijkste beheersingsmaatregel is de planning en control cyclus. Risico's die goed in te schatten zijn, worden in de meerjarenbegroting verwerkt.

Als belangrijkste overige risico's en onzekerheden worden gezien:

Wet werk en zekerheid

De Wet werk en zekerheid moet er onder andere voor zorgen dat werknemers eerder een vaste baan krijgen i.p.v. een opvolging van tijdelijke contracten. Voor de school kan dit betekenen dat leerkrachten die regelmatig invallen een vaste aanstelling moeten krijgen terwijl daar de financiële middelen voor ontbreken. Hierdoor kan het noodzakelijk worden om met steeds andere invallers te gaan werken, wat

de kwaliteit van het onderwijs niet ten goede zal komen.

Schaarste op de arbeidsmarkt

Voor de komende jaren wordt schaarste op de arbeidsmarkt verwacht. Het risico dat geen goede vervangers kunnen worden gevonden wordt hierdoor steeds groter. Bij natuurlijk verloop is het risico dat dit niet kan worden opgevangen, doordat bijvoorbeeld voor bepaalde groepen moeilijker goede leerkrachten kunnen worden gevonden. Daarnaast geeft dit het risico dat leerkrachten makkelijker elders een benoeming kunnen krijgen waardoor er meer verloop is, dat ook moet worden opgevangen in kwantitatieve en kwalitatieve zin.

7 Financiële positie

7.1 Normatief eigen vermogen

De inspectie van het onderwijs heeft in 2020 een rekenmethode ontwikkeld om te bepalen wat een redelijk (publiek) eigen vermogen is om aan te houden. Indien het publieke eigen vermogen hoger is dan het normatief eigen vermogen is er mogelijk sprake van bovenmatig eigen vermogen. In dat geval moet worden onderbouwd waarom een hoger eigen vermogen nodig is, of moet een bestedingsplan worden opgesteld.

Het normatief eigen vermogen wordt bepaald door:

- aanschafwaarde van de gebouwen (0,5 x aanschafwaarde x 1,27)
- boekwaarde overige materiële vaste activa
- omvangafhankelijke rekenfactor (tussen 5% en 10% van omzet) x totale baten, met een minimum van € 300.000.

Uitgaande van de jaarrekening van 2023 bedraagt het normatief vermogen € 467.000. Het eigen vermogen publiek bedraagt € 359.000. Er is derhalve geen sprake van een mogelijk bovenmatig eigen vermogen.